

Vlada Republike Hrvatske

Strateški okvir za razvoj tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj 2025. – 2030. i Akcijski plan 2025. – 2026.

Zagreb, veljača 2025.

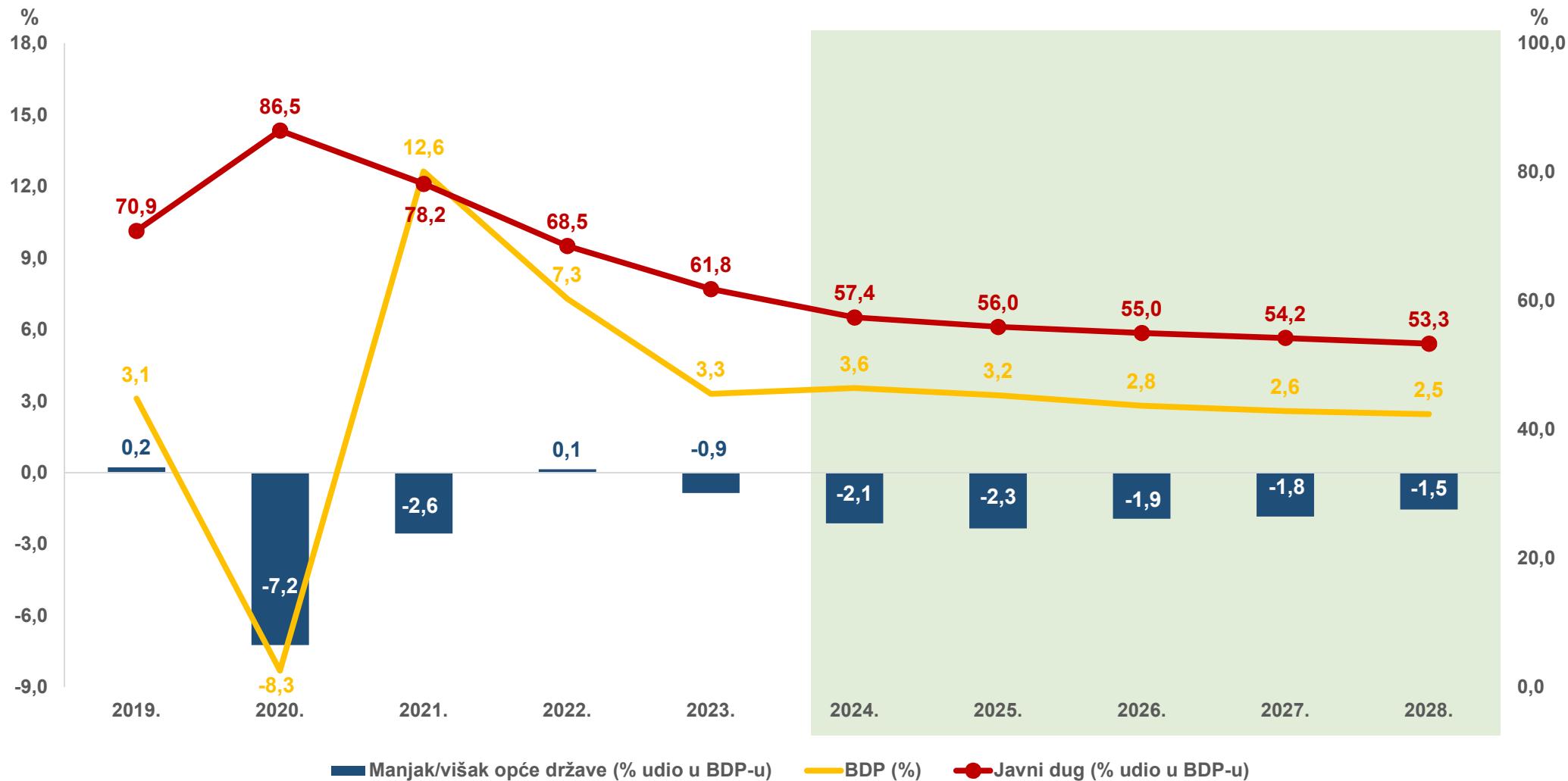
Pozitivni makroekonomski trendovi

Izvor: HNB, Ministarstvo finančija

Pozitivni makroekonomski trendovi

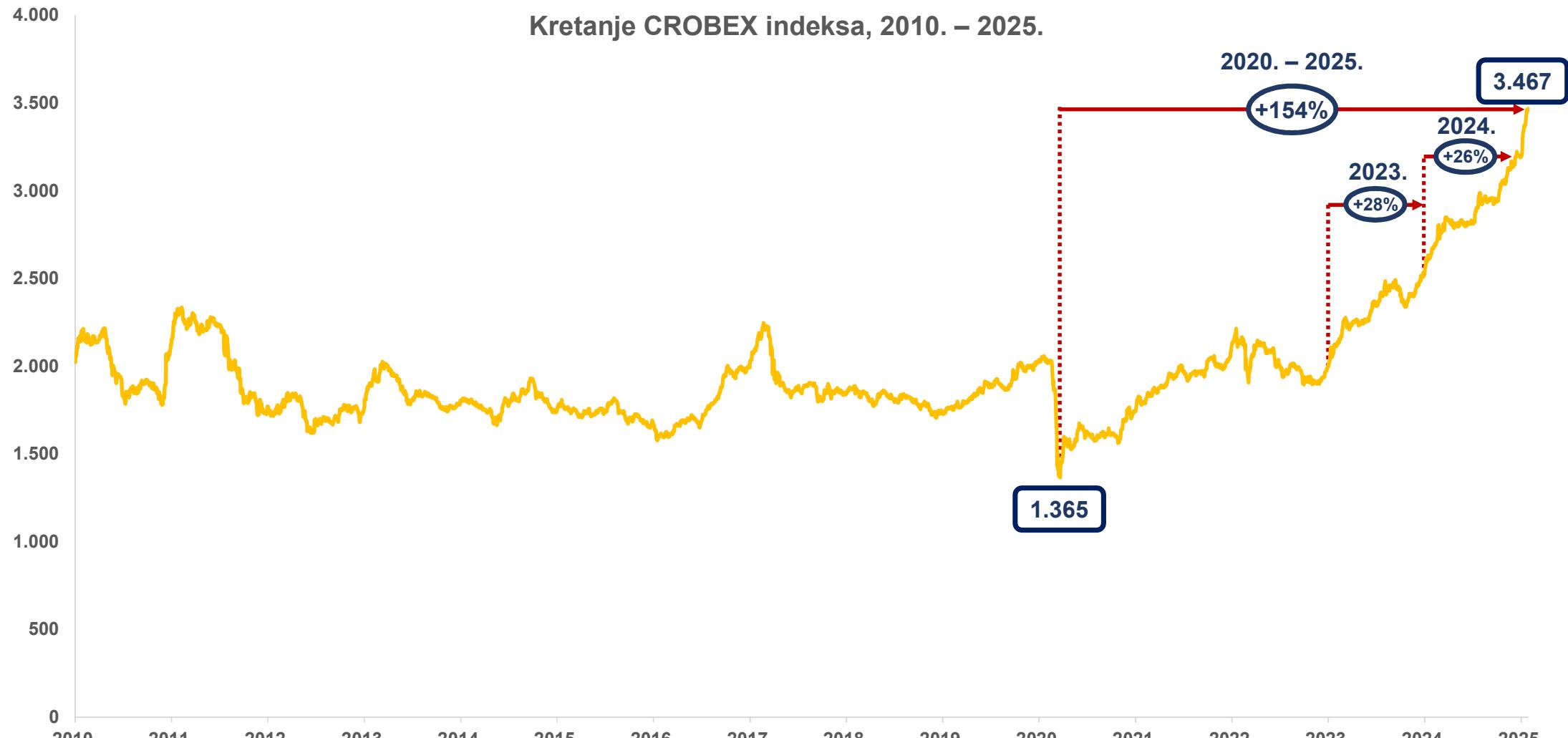

Izvor: Ministarstvo financija

Kretanje CROBEX indeksa

Kretanje CROBEX indeksa, 2010. – 2025.

Izvor: ZSE

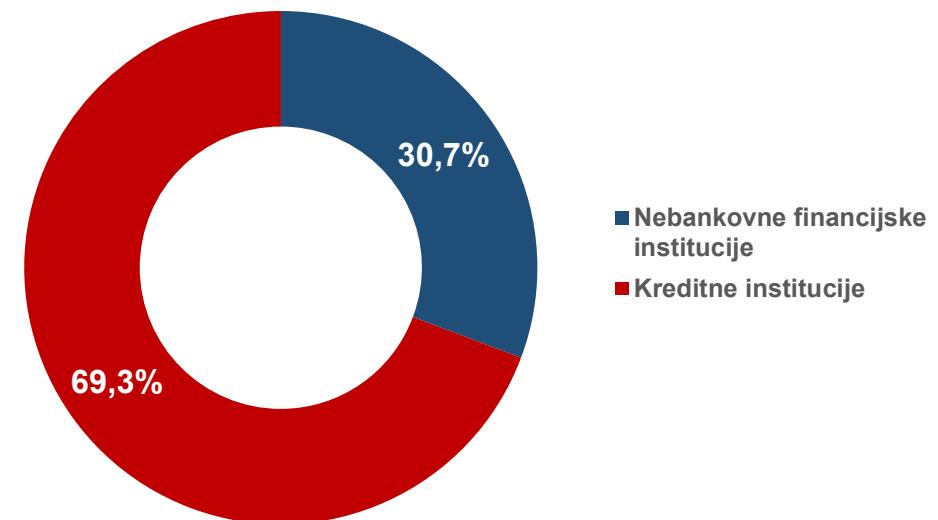

Potreban je daljnji razvoj tržišta kapitala

Gospodarstvo se i dalje u financiranju uvelike oslanja na bankovni sustav, u okviru kojeg se nalazi oko 70% ukupne imovine

Razvijeno tržište kapitala pridonosi ubrzanom ekonomskom rastu i integraciji u prvenstveno europske, a potom i u globalne ekonomske tokove

Cilj je ponuditi alternativne izvore financiranja zbog povećanja pristupa financiranju i smanjenja sistemskih rizika u finansijskom sektoru

Izvor: Hanfa: Mjesečni pregled sektora finansijskih usluga, prosinac 2024. – podaci za rujan 2024.

Država u poticanju tržišne aktivnosti

Državne obveznice za građane

Trezorski zapisi za građane

Datum izdanja	Sudjelovalo građana	Upisani iznos (građani), milijuni EUR
08. ožujka 2023.	44.843	1.335
12. srpnja 2024.	6.457	158

Datum izdanja	Sudjelovalo građana	Upisani iznos (građani), milijuni EUR
23. studenoga 2023.	36.643	1.006
29. veljače 2024.	37.178	957
06. lipnja 2024.	31.279	828
19. rujna 2024.	12.873	397
21. studenoga 2024.	26.692	940
19. prosinca 2024.	15.524	546
27. veljače 2025.	U tijeku	U tijeku

Kako sudjelovati?

Poslovnice Fine
(170 lokacija)

Digitalna platforma
„E-RIZNICA”

Država u poticanju tržišne aktivnosti

Ostvareni rezultati

- Građani drže 8,6% javnog duga
- 210.000 + ulagatelja upisalo preko 6 mldr. EUR
- Otvoreno 43.500+ novih SKDD računa
- Preusmjero građanima 230+ mil. EUR kamata (isplaćeno 89 mil. EUR)
- Pokrenuta digitalna platforma „E-RIZNICA”

Planirani koraci

- Razvoj mobilne aplikacije „M-RIZNICA”
- Redoviti Kalendar izdanja:
 - Tromjesečni TZ – ožujak, lipanj, rujan, prosinac
 - Jednogodišnji TZ – veljača, lipanj, studeni
 - Obveznice – ožujak

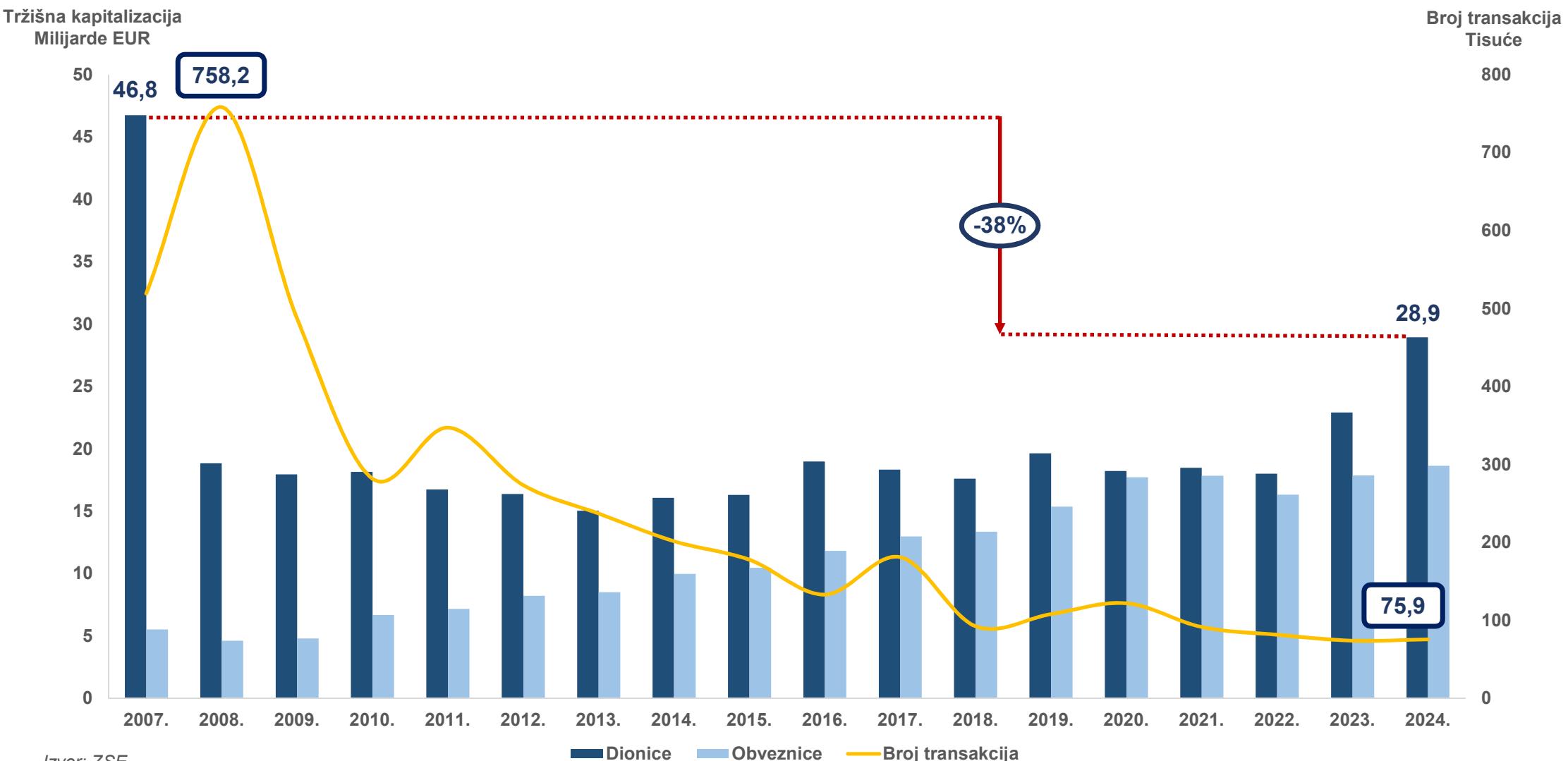
Održavatelj likvidnosti (*Market Maker*) za državne vrijednosne papire

Krajem studenog 2024. potpisana Ugovor o obavljanju poslova održavatelja likvidnosti za državne obveznice i trezorske zapise između MFIN, Raiffeisen banke i ZSE (RBA - „održavatelj likvidnosti”, tj. „*Market Maker*“ za državne vrijednosne papire)

Mehanizam koji građanima jamči da u svakom trenutku, po tržišnim uvjetima, mogu prodati svoje vrijednosne papire

Iako se tržišna kapitalizacija oporavila od 2008., broj transakcija predstavlja izazov

Radna skupina i cilj projekta

Nositelj projekta
Ministarstvo financija

Partner na projektu
Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga

Tehnička podrška na projektu
Europska banka za obnovu i razvoj

Članovi radne skupine

Ministarstvo financija
Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga
Zagrebačka burza d.d.
Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.
Udruženja pri Hrvatskoj gospodarskoj komori
CFA Udruga Hrvatska

Opći strateški cilj

**Postizanje klasifikacije
tržišta u razvoju
(Emerging Market)**

Hrvatsko tržište postaje privlačnije
globalnim ulagateljima

Poticaj za domaća poduzeća (potencijalne
izdavatelje), a time i gospodarski rast kao i razvoj
domaćeg tržišta kapitala

Hrvatsko tržište je trenutno klasificirano kao tržište u nastajanju (Frontier Market)

Ključne aktivnosti usmjerenе na razvoj tržišta kapitala

Izazovi na tržištu kapitala u Republici Hrvatskoj

Nedostatak likvidnosti na hrvatskom tržištu kapitala

Nedostatak investitora i trgovanja → otežano trgovanje bez velikih promjena u cijeni

Posljedice: otežana ulaganja, povećana nestabilnost tržišta i smanjena privlačnost za nove investitore

Rascjepkanost tržišne infrastrukture u regiji

Svaka država koristi svoju tehnologiju, ima svoj sustav trgovanja te različite zakone i druge propise

Posljedice: otežana prekogranična ulaganja, povećani troškovi i manje efikasna tržišta

Nedovoljna ponuda inovativnih i održivih finansijskih instrumenata

Na tržištu nema dovoljno raznolikih proizvoda koji bi zadovoljili potrebe različitih investitora, a istovremeno podržavali održivi razvoj i inovacije

Posljedice: ograničena mogućnost ulaganja u ekološki prihvatljive projekte i tehnologije te usporen prijelaz na održivo gospodarstvo

Ograničen pristup poduzeća ulagateljima

Nedostatak ponude vrijednosnih papira

Finansijska pismenost

Prednosti statusa tržišta u razvoju (*Emerging Market* - EM)

Postizanje statusa tržišta u razvoju (EM status) donosi niz pogodnosti za tržište:

- ✓ Širu bazu ulagatelja i povećanu likvidnost (ulaganje u niz drugih proizvoda)
- ✓ Višu tržišnu kapitalizaciju
- ✓ Više aktivnih ulagatelja koji su fokusirani u prvom redu na tržišta u razvoju (EM)
- Navedeno može dovesti do višeg prosječnog godišnjeg volumena trgovanja, smanjena rizika te povećanja tržišne efikasnosti

Temeljem studije reklasifikacije 17 država tijekom 2000. – 2015. vidljiv je rast tržišta¹ za oko +23% u godini objave reklasifikacije

Prema dostupnim analizama, u najavljenoj reklasifikaciji Argentine, očekuje se pozitivan učinak od oko 1 mlrd USD priljeva sredstava u lokalne dionice

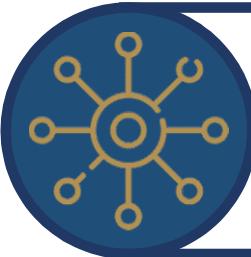

U zemljama koje su među zadnjima prošle reklasifikaciju iz statusa tržišta u nastajanju u status tržišta u razvoju, učinak na tržište je bio još snažniji s rastom tržišta između 50% pa čak do 90%

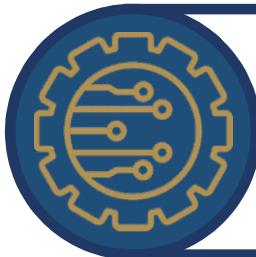
Izvor: javno dostupne informacije – Reuters, CFA

Strateški okvir temelji se na pet strateških smjerova

Regionalna integracija hrvatskog tržišta i pozicioniranje Hrvatske kao regionalnog finansijskog središta

Digitalizacija tržišta kapitala

Unaprjeđenje korporativnog upravljanja u poduzećima

Unaprjeđenje likvidnosti tržišta kapitala

Razvoj novih investicijskih instrumenata i načina financiranja

Optimizacija zakonodavnog okvira kao podrška razvoju tržišta kapitala

**Regionalna integracija
hrvatskog tržišta i
pozicioniranje Hrvatske
kao regionalnog
financijskog središta**

Digitalizacija
tržišta kapitala

Unapređenje
korporativnog upravljanja
u poduzećima

Unapređenje likvidnosti
tržišta kapitala

Razvoj novih investicijskih
instrumenata i načina
financiranja

Razvoj tržišta kapitala u RH u skladu s ciljevima Unije tržišta kapitala

Unija tržišta kapitala

- Inicijativa koja ima za cilj unaprijediti učinkovitost europskog tržišta kapitala i smanjiti zaostatke u odnosu na američko tržište kapitala
- Ima ključnu ulogu u povećanju globalne konkurentnosti EU-a jer građanima i poduzećima pruža pristup raznovrsnijim izvorima financiranja
- Tržišna kapitalizacija EU-a iznosi tek 11% globalne tržišne kapitalizacije dionica u usporedbi sa SAD-ovih 45%

Izazovi

Za uspjeh regionalne tržišne integracije potrebno je sljedeće:

Zajedničke liste
izdavatelja i članova

Usklađena pravila i
tržišne prakse

Standardizacija
dokumentacije na svim
burzama (uključujući
prospekte)

Prekogranična
koordinacija i
suradnja

Popis svih izdavatelja
(poduzeća) čiji su
vrijednosni papiri prihvaćeni
za trgovanje na zajedničkom
tržištu

To će omogućiti jedinstveni
pristup tržištu, čime se
povećava likvidnost i
dostupnost za investitore

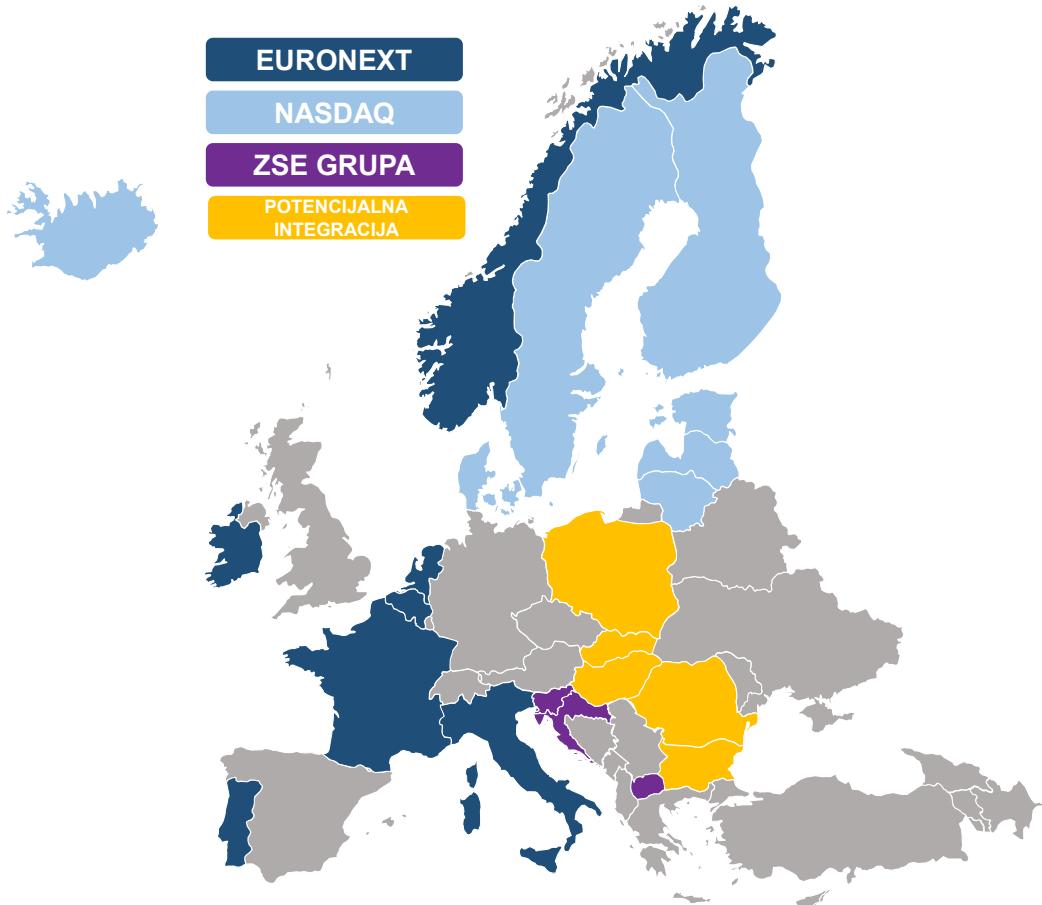
Kako bi se uspostavio
uspješan pristup
tržištu potrebno je
uskladiti pravila i
tržišne prakse među
regionalnim tržištima

Standardizacija
dokumentacije omogućava
usklađivanje regulatornih
okvira i pravila za
izlistavanje i trgovanje
vrijednosnim papirima među
različitim tržištima, čime se
postiže veća
transparentnost, zaštita
investitora i standardizirani
procesi

Ključ uspjeha je
suradnja među
povezanim državama

Memorandum o razumijevanju potpisalo je 7 burzi

**Memorandum o
razumijevanju,
studenzi 2024.**

**Hrvatska, Slovačka, Rumunjska,
Mađarska, Bugarska, Slovenija i Poljska**

Svaka burza ravnopravan partner

**Primjer dobre prakse:
integracija baltičkih zemalja**

**Zadaci Radne skupine:
širenje primarnih tržišta, poboljšanje
institucionalnog okvira za dugoročnu
štедnju kućanstava, poticanje
sudjelovanja malih ulagatelja,
promicanje razvoja novih tehnologija,
razmjena najboljih praksi itd.**

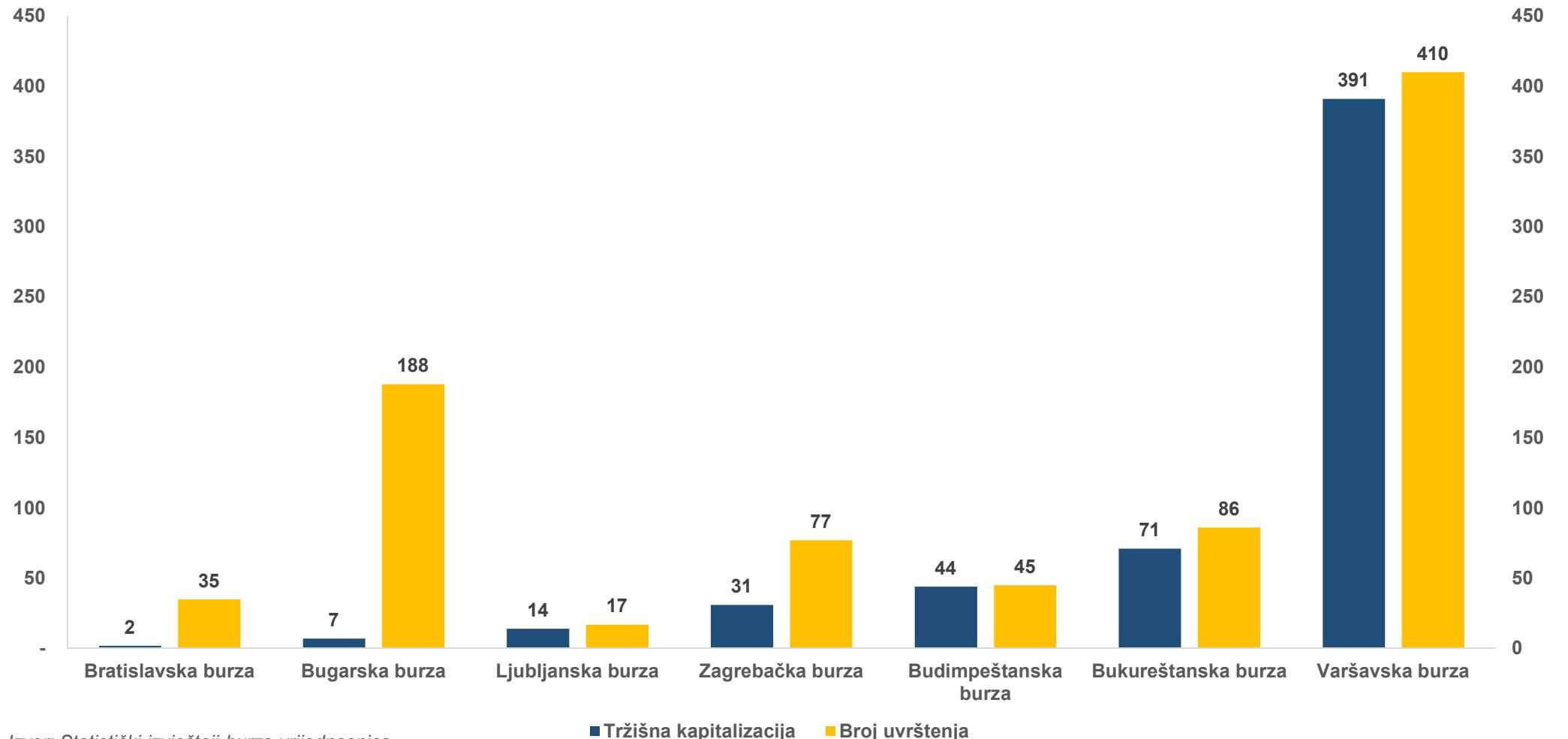

Istraživanje mogućnosti regionalne integracije

Tržišna kapitalizacija
Milijarde EUR

Tržišna kapitalizacija i broj uvrštenih dionica društava odabranih burzi,
2025. godina

Broj uvrštenja

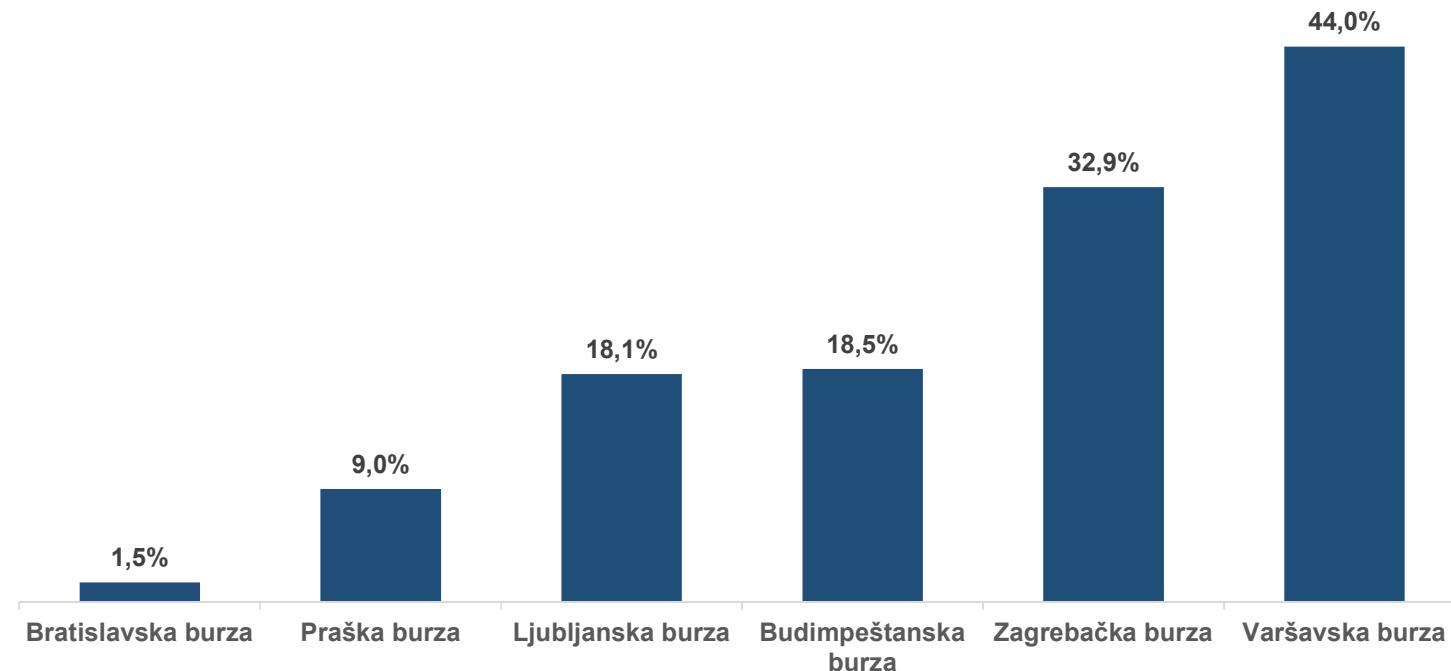
Izvor: Statistički izvještaji burza vrijednosnica

■ Tržišna kapitalizacija ■ Broj uvrštenja

Istraživanje mogućnosti regionalne integracije

Udio tržišne kapitalizacije dionica odabralih burzi u BDP-u 2025. godine, u milijardama EUR, 2025.

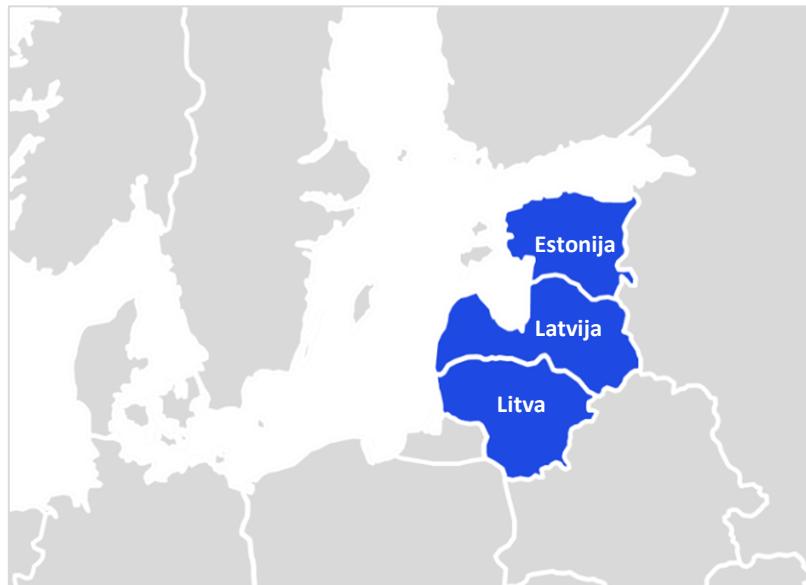
Izvor: *Statistički izvještaji burza vrijednosnica, MMF*

Istraživanje mogućnosti regionalne integracije

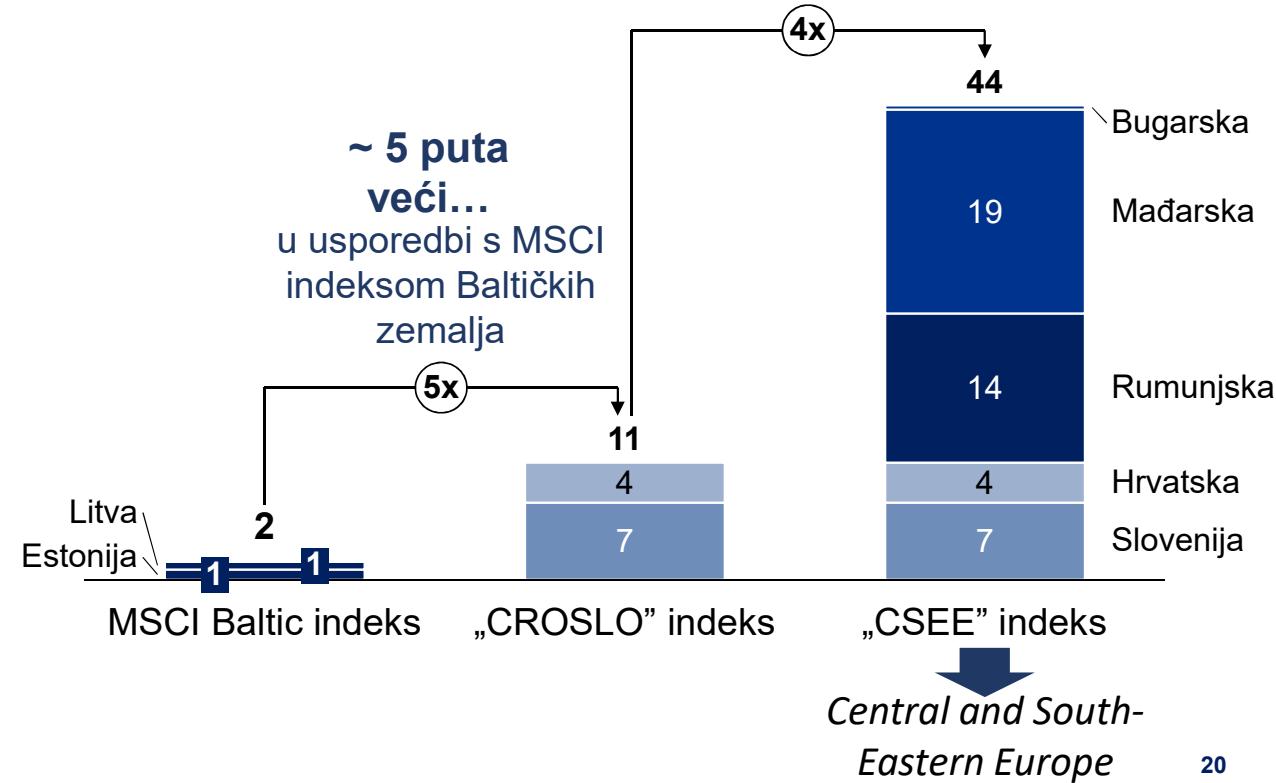
Baltičke zemlje ujedinile su se i kreirale zajednički indeks koji im je omogućio bolju vidljivost na inozemnim tržištima i privlačenje većih investitora

Morgan Stanley Capital International
indeks Baltičkih zemalja

Izvor: MSCI

Usporedba tržišne kapitalizacije vrijednosnih papira MSCI Baltic Indeksa sa simuliranim CROSLO indeksom i sa simuliranim CSEE indeksom, u milijardama USD

Prednosti ulaganja u fondove kojima se trguje na burzi (ETF-ove): omogućuju diversifikaciju ulaganja, visoku likvidnost te ulagateljima na jednostavan način omogućuju ulaganja na neko tržište ili segment tržišta

Očekivani učinci uspostave ETF središta:

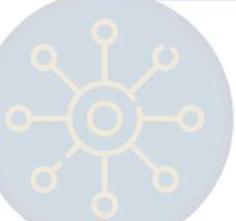
Jačanje Zagrebačke burze i SKDD-a kao ključnih infrastrukturnih igrača

Privlačenje međunarodnih upravitelja imovine (*asset managera*) i finansijskih institucija

Omogućava uvrštenje i trgovanje fondovima koji su inače prisutni na burzama u regiji

Povećanje likvidnosti na domaćem tržištu kapitala

Imovina ETF-ova u EU se u razdoblju 2020.-2024. gotovo udvostručila (s 1.200 mlrd. na 2.300 mlrd US\$) uz daljnji očekivani trend rasta i inovacija

Regionalna integracija hrvatskog tržišta i pozicioniranje Hrvatske kao regionalnog finansijskog središta

Digitalizacija tržišta kapitala

Unapređenje korporativnog upravljanja u poduzećima

Unapređenje likvidnosti tržišta kapitala

Razvoj novih investicijskih instrumenata i načina financiranja

Digitalizacija tržišta kapitala

Podrška razvoju regionalnog središta uključuje i razvoj cijelovitog digitalnog rješenja, s ciljem pojednostavljanja procesa i osiguranja optimalnog korisničkog iskustva

Moguće su dvije komplementarne razvojne strategije koje se mogu implementirati paralelno ili kroz sukcesivne faze:

Lokalna informacijska platforma

„Capital Connect“ platforma

Informacijsko središte – objedinjava sve relevantne informacije, smjernice i upute na jedinstvenom mjestu

Digitalno rješenje za uspostavu integriranog regionalnog tržišta kapitala – jedinstveno sučelje za pristup, registraciju i informiranje o svim povezanim regionalnim tržištima

Implementacijom ovih rješenja osigurala bi se transparentnost, pojednostavljeni procesi i povećana konkurentnost na regionalnoj i globalnoj razini

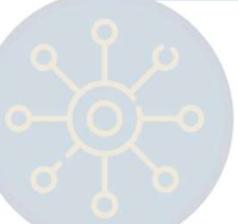
Unaprjeđenje digitalnih mogućnosti usmjerenih prema korisnicima

- e-registracija
- e-glasanje
- Online platforma/aplikacija za odobrenje prospekta izdavatelja (komunikacija prema regulatoru)

- Online platforma za uvrštenje i digitalna komunikacija između sudionika (komunikacija prema burzi)
- e-učenje

E-registracija (engl. onboarding): olakšavanje digitalnog registriranja i uključivanja domaćih i međunarodnih ulagatelja kako bi se pojednostavio način na koji novi ulagatelji pristupaju tržištu

E-glasanje: implementacija bi mogla smanjiti ili ukloniti potrebu za fizičkom prisutnošću na glavnim skupštinama, ubrzavajući procese donošenja odluka

Regionalna integracija hrvatskog tržišta i pozicioniranje Hrvatske kao regionalnog finansijskog središta

Digitalizacija tržišta kapitala

Unapređenje korporativnog upravljanja u poduzećima

Unapređenje likvidnosti tržišta kapitala

Razvoj novih investicijskih instrumenata i načina financiranja

Unaprjeđenje korporativnog upravljanja u poduzećima

Poduzeća u privatnom vlasništvu

Podići svijest o korištenju tržišta kapitala za rast i razvoj poduzeća; jedna od mjera je uspostava fonda za inicijalne javne ponude (IPO fond) koji investira paralelno s privatnim ulagateljima u inicijalnim javnim ponudama malih i srednjih poduzeća (IPO fond bi ulagao u poduzeća koja razmatraju uvrštenje na Progress tržištu)

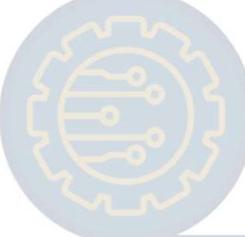
Poduzeća u državnom vlasništvu

Poboljšati korporativno upravljanje; unaprijediti sustav upravljanja rizicima; istražiti opcije za uvrštenje dužničkih instrumenata

Regionalna integracija hrvatskog tržišta i pozicioniranje Hrvatske kao regionalnog finansijskog središta

Digitalizacija tržišta kapitala

Unaprjeđenje korporativnog upravljanja u poduzećima

Unaprjeđenje likvidnosti tržišta kapitala

Razvoj novih investicijskih instrumenata i načina financiranja

Unaprjeđenje likvidnosti tržišta kapitala

Cilj je povećanje broja transakcija i povećanje volumena trgovanja

Razmatranje poreznih poticaja za male ulagatelje u vidu uvođenja investicijskih računa

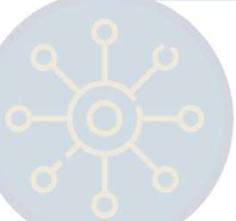
Mjere kojima se planira postići cilj

Unaprjeđenje kampanja za ulagatelje u cilju jačanja povjerenja u tržište kapitala

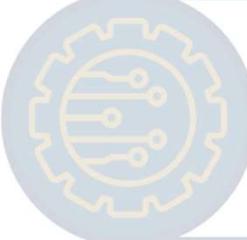
Mogućnost uvođenja primarnih dilera za državne vrijednosne papire

Razmatranje mogućnosti uključivanja malih ulagatelja u nova izdanja na burzi

Unaprjeđenje programa za promicanje financijske pismenosti

Regionalna integracija hrvatskog tržišta i pozicioniranje Hrvatske kao regionalnog finansijskog središta

Digitalizacija tržišta kapitala

Unapređenje korporativnog upravljanja u poduzećima

Unapređenje likvidnosti tržišta kapitala

Razvoj novih investicijskih instrumenata i načina financiranja

Ciljevi koji se planiraju postići u okviru ovog smjera:

Uvođenje koncepta objedinjavanja financiranja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Proširivanje uloge HBOR-a
(Strategija HBOR-a usklađena je s novom ulogom HBOR-a u Strategiji razvoja tržista kapitala)

Uvođenje novih proizvoda (ESG/digitalizirani instrumenti, ETF-ovi i dr.; praćenje trendova i iskustava u drugim EU zemljama te identificiranje proizvoda primjenjivih u RH)

Razvoj novih investicijskih instrumenata i načina financiranja

HBOR bi trebao preuzeti značajniju ulogu na tržištu kapitala (po uzoru na neke europske zemlje)

Optimizacija zakonodavnog okvira kao podrška razvoju tržištu kapitala

Identificiranje elemenata prekomjerne regulacije povrh EU propisanih minimuma (tzv. *gold plating*) i druga usklađenja glede optimizacije zakonodavnog okvira

Sljedeći koraci

Vlada Republike Hrvatske

Hvala na pozornosti!